II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

18. detsember 2008,

millega lükatakse tagasi komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 853/2004 seoses antimikroobsete ainete kasutamisega kodulinnurümpadelt pinnasaaste eemaldamiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/121/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 202,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad, [1] eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega rakendatakse määrust (EÜ) nr 853/2004 seoses antimikroobsete ainete kasutamisega kodulinnurümpadelt pinnasaaste eemaldamiseks,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, [2] eriti selle artiklit 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 853/2004 kehtestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erinõuded toidukäitlejatele. Selles sätestatakse, et toidukäitlejad ei kasuta loomset päritolu toodete pinnalt pinnasaaste eemaldamiseks mingit muud ainet peale vee, välja arvatud juhul, kui sellise aine kasutamine on nimetatud määruse kohaselt heaks kiidetud.

(2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleks tagada inimeste tervisekaitse kõrge tase. Toitu ja sööta reguleerivad ühenduse meetmed peavad põhinema inimeste ja loomade tervist mõjutavate võimalike riskide asjakohasel hindamisel ning need peavad olemasolevaid teaduslikke tõendeid arvesse võttes säilitama ühenduses tagatud inimeste ja loomade tervisekaitse kõrge taseme või seda taset tõstma, kui see on teaduslikult põhjendatud. Ühenduses on peamiseks prioriteediks kõrged hügieeninõuded, mis kehtivad kogu toidutootmisahelas, ning nõuetele mittevastavaid hügieenitavasid varjata võivate ainete kasutamise vältimine või keelustamine.

(3) Lisaks tuleks ühenduse poliitikate elluviimisel tagada keskkonnakaitse kõrge tase nii keskkonnapoliitika alaste õigusaktidega kui keskkonnapoliitika nõuete integreerimisega muude ühenduse poliitikate ja tegevuste määratlemisse ja rakendamisse.

(4) Komisjoni ettepanekus rõhutatakse, et mitmed antimikroobsed ained, näiteks kloordioksiid, hapestatud naatriumklorit (*acidified sodium chlorite*) e ASC, trinaatriumfosfaat või peroksühapped, mida kasutatakse pinnasaaste eemaldamiseks kodulinnurümpadelt, võivad kujutada ohtu veekeskkonnale, heitveesüsteemides töötavate inimeste tervisele ning kanalisatsioonisüsteemide ja/või

[1] ELT L 139, 30.4.2004, lk 55.
[2] EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

heitveepuhastusseadmete toimimisele ja tulemuslikkusele. Kloori sisaldavate antimikroobsete ainete kasutamine võib samuti põhjustada kloororgaaniliste ühendite moodustumist, millest mitmed on püsivad, bioakumuleeruvad või kantserogeensed. Fosforiühendid on samuti üks Euroopa regionaalmerede eutrofeerumise allikas, põhjustades vetikate vohamist ja avaldades muud soovimatut mõju veekeskkonnale.

(5) Rahvatervisega seotud veterinaarmeetmete teaduskomitee (SCVPH) andis 30. oktoobril 1998. aastal välja aruande, milles käsitleti kodulinnurümpade antimikroobsest töötlemisest saadavat kasu ja sellise töötlemise piiranguid, ning soovitas, et enne igasuguse saastatusest puhastamiseks mõeldud segu või meetodi kasutamise autoriseerimist tuleks seda täielikult hinnata.

(6) Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) võttis 14.–15. detsembril 2005. aastal vastu teadusliku arvamuse peroksühapete kui kodulinnurümpade töötlemisel kasutatavate antimikroobsete ainete tõhususe hindamise kohta. EFSA järeldas, et peroksühapete tõhusust oli raske hinnata, sest esitatud protokollid ei sisaldanud alati täpset kirjeldust, ning isegi kui nad seda sisaldasid, ei olnud see piisav tõendamaks peroksühapete tõhusust kaubanduslikes tingimustes.

(7) EFSA võttis 6. märtsil 2008. aastal vastu teadusliku arvamuse, mis käsitleb kloordioksiidi, ASC, trinaatriumfosfaadi ja peroksühapete võimaliku mõju hindamist ravimresistentsuse tekkele. Selle järeldused innustasid EFSAt jätkama teadusuuringuid selle kohta, milline on seda liiki ainete suhtes vastuvõtlikkuse tekkimise tõenäosus, ning seoses võimalusega, et tekib resistentsus raviantibiootikumide ja muude antimikroobsete toimeainete suhtes.

(8) Tervise- ja keskkonnariskide teaduskomitee (SCHER) ning tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee (SCENIHR) võtsid 18. märtsil 2008. aastal ja 2. aprillil 2008. aastal vastu ühise teadusliku arvamuse kodulinnurümpadelt mikroobse pinnasaaste eemaldamiseks kasutatava nelja aine keskkonnamõju ja nende põhjustatava ravimresistentsuse kohta. Nad väitsid, et praegu puuduvad piisavad teadmised erinevate biotsiidide kasutamise võimalike kahjulike mõjude kohta, ning järeldasid, et igakülgse kvantitatiivse hinnangu koostamiseks ei olnud vajalikul määral teavet. Seoses võimalusega levitada või valida suurema resistentsusega tüvesid ning seoses kodulinnurümpadele jäävate võimalike jääkidega on tekkinud keskkonnaga seonduvad mureküsimused.

(9) Võttes arvesse olemasolevat teaduslikku teavet, ei saa kindlalt väita, et selliste ainete heakskiitmine ei põhjusta inimestel suurenenud ravimresistentsust.

(10) Ravimresistentsuse tekkimine on suur ja alaline mureküsimus ka inimmeditsiiniga tegelevate rahvusvaheliste organite jaoks. Komisjon on teinud mitmeid olulisi seadusandlikke algatusi, mille eesmärk on sööda, loomade veterinaarravi ja toiduga seonduva ravimresistentsuse vähendamine.

(11) Sarnaselt võttis nõukogu oma 9.–10. juuni 2008. aasta istungil vastu nõukogu järeldused antimikroobse resistentsuse kohta, rõhutades, et antimikroobne resistentsus on Euroopas ja kogu maailmas ikka veel kasvav terviseprobleem.

(12) Euroopa Parlament väljendas oma 19. juuni 2008. aasta resolutsioonis vastuseisu komisjoni ettepanekule, tuues aluseks eespool nimetatud põhjused, ning kutsus nõukogu üles ettepanekut tagasi lükkama.

(13) Teaduslike andmete puudumine nende ainete kasutamisega seonduvate ohtude kohta toob kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) [1] artiklis 7 osutatud ettevaatuspõhimõtte kohaldamise. See põhimõte sätestab, et konkreetsetes olukordades, kui olemasolevat teavet hinnates tehakse kindlaks tervistkahjustava mõju võimalus, kuid see ei ole teaduslikult tõestatud, võib võtta ajutised riskijuhtimismeetmed, mis on vajalikud ühenduses ettenähtud tervisekaitse kõrge taseme tagamiseks, kuni saadakse teaduslikku lisateavet igakülgsemaks riski hindamiseks.

(14) Andmete kogumist toidukäitlejate ja teadusprogrammide poolt tuleks seetõttu soodustada, et oleks võimalik täiel määral hinnata nii nende ainete tõhusust ja ravimresistentsuse arenemist kui ka võimalikku keskkonnamõju. Sel eesmärgil avaldas EFSA lisaainete, lõhna- ja maitseainete, abiainete ja toiduga kokkupuutuvate materjalide teaduskomisjoni (AFC) ja bioloogiliste ohtude teaduskomisjoni (BIOHAZ) ühise juhenddokumendi, [2] mis käsitleb andmete esitamist loomset päritolu toidu pinnalt mikroobse pinnasaaste eemaldamiseks kasutatavate ainete ohutuse ja tõhususe hindamiseks. Selliste andmete kogumist ja hindamist oodates leiab nõukogu, et tuleks oodata ära sellise hindamise tulemused ning seniks lükata tagasi komisjoni ettepanek,

ON VÕTNUD VASTU JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 853/2004 seoses antimikroobsete ainete kasutamisega kodulinnurümpadelt pinnasaaste eemaldamiseks, lükatakse tagasi.

[1] EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
[2] EFSA Teataja (2006), 3888, lk 1.

Artikkel 2

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. detsember 2008

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BARNIER